

vergadering **C18 – BUI2**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden en Internationale Samenwerking

van 13 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en UNAIDS	3
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekenning van 300.000 euro noodhulp door de Vlaamse Regering aan het United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA)	6
Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het statuut van het Vlaams Huis in New York	10
Vraag om uitleg van de heer Frank Creyelman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de handelsmissie naar Oekraïne	14
Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over noodhulp aan Zuidoost-Azië	16

■

Voorzitter: de heer Karim Van Overmeire

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en UNAIDS

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister-president, in 2002 besloot de Vlaamse Regering om de strijd tegen hiv/aids als horizontale prioriteit in het beleid voor internationale samenwerking op te nemen. Sinds 2006 is hiv/aids trouwens ook een van de decretaal bepaalde transversale thema's van de Vlaamse internationale samenwerking. Bovendien wordt de hiv/aids-problematiek als een van de projectthema's naar voren geschoven voor de implementatie van de Vlaamse Strategie Duurzame Ontwikkeling. Daarnaast beschouwt de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking de Millenniumdoelstellingen als richtinggevend. Millenniumdoelstelling 6 beoogt onder meer de bestrijding van hiv/aids.

Het voorbije decennium heeft de strijd tegen hiv/aids ruime aandacht genoten binnen het Vlaams beleid voor international samenwerking. Die beleidskeuze was en blijft noodzakelijk. Een paar cijfers maken dat duidelijk. In de partnerlanden van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking is de hiv-prevalentie torenhoog: 12,5 percent in Mozambique, 18,1 percent in Zuid-Afrika en 11,9 percent in Malawi. Dat zijn de cijfers van UNAIDS zelf.

De slaagkansen van de door Vlaanderen ondersteunde programma's en projecten zullen verhogen in de mate dat ze rekening houden met de impact van hiv/aids. De gegeven cijfers zijn uiteraard gemiddelden en zeggen weinig over de schrijnende realiteit die erachter schuilt. In Zuid-Afrika zijn er maar liefst 1,4 miljoen minderjarige aidswezen. In Mozambique zijn er driemaal zoveel seropositieve meisjes en vrouwelijke adolescenten tussen 15 en 24 jaar als jongens in dezelfde leeftijdscategorie. In Malawi is aids de voornaamste doodsoorzaak bij volwassenen. De levensverwachting bedraagt er overigens slechts 43 jaar.

Gelet op het globale en beleidsveldoverschrijdende karakter van de pandemie lijkt een overkoepelende en coördinerende aanpak aangewezen. Om die reden werd binnen het VN-systeem UNAIDS opgericht. De keuze van de Vlaamse Regering om de samenwerking met UNAIDS uit te bouwen, droeg ook in belangrijke mate bij tot een versterking van de Vlaamse vertegenwoordiging bij instellingen in Genève als de Wereldhandelsorganisatie, de Internationale Arbeidsorganisatie of de Wereldgezondheidsorganisatie.

In 2006 sloten UNAIDS en Vlaanderen een samenwerkingsakkoord dat een beleidskader biedt voor structurele samenwerking met een regionale klemtoon op de SADC-landen en in het bijzonder Mozambique en Malawi. De Vlaamse steun aan UNAIDS was aanzienlijk: 3 miljoen euro in de periode 2006-2009. Uit het jaarrapport van 2007 bleek dat UNAIDS een van de belangrijkste partners is van de Vlaamse multilaterale samenwerking. In de ranglijst van de UNAIDS-donoren voor het jaar 2009 staat Vlaanderen op een niet-onverdienstelijke negentiende plaats.

Het structurele samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen en UNAIDS loopt volgend jaar echter ten einde. Maar als ik goed geïnformeerd ben, zouden de betalingen allemaal al gebeurd zijn. Ik neem aan dat de voorbereidingen voor een eventuele verlenging van het samenwerkingsakkoord nu van start gaan.

Zal de Vlaamse Regering het samenwerkingsakkoord met UNAIDS hernieuwen? Indien ja, welke stappen werden hiervoor al gezet en welke timing houdt u daarbij voor ogen? Indien niet, hoe motiveert u die beslissing?

Hoeveel middelen reserveert de Vlaamse Regering voor de mogelijke hernieuwing van de steun aan UNAIDS?

In het regeerakkoord staat dat Vlaanderen ervoor kiest om zijn aanwezigheid in multilaterale organisaties te versterken. Heeft dit engagement ook betrekking op de samenwerking met UNAIDS?

De voorzitter: De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete: Onze fractie vindt ook dat wij ons steentje moeten bijdragen in de steun, vooral aan Zuidelijk Afrika. Toevallig nam ik een tijdje geleden kennis van een artikel in het Britse medische tijdschrift The Lancet. Daarin worden conclusies getrokken over de gezondheidszorg in Zuid-Afrika. Er wordt gezegd dat Zuid-Afrika inderdaad naar Afrikaanse normen een ontwikkeld land is, maar dat het peil op het vlak van gezondheid enorm achteruit gaat en dat Zuid-Afrika, voor wat dat betreft, in de situatie van een ontwikkelingsland verkeert.

Uit onderzoek is gebleken dat een schrikbarend percentage van de Zuid-Afrikaanse bevolking hiv-positief is. Tussen 20 en 24 jaar ligt dat op 28,1 percent en in bepaalde provincies, zoals Kwazulu Natal, op bijna 40 percent. Dat heeft de komende jaren enorme implicaties, ook op het vlak van tewerkstelling en economie. Daarom vinden we het belangrijk dat een deel van die hulp zeker naar Zuid-Afrika gaat.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik sluit me aan bij de vraag. Ik erken het fundamentele probleem van aids en de grote gevolgen ervan voor de gezondheid van de bevolking van Afrika. Mijnheer Roegiers, u verwijst naar het kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking en zegt dat aids een transversaal thema is. Dat betekent dat aids in alle gewone ontwikkelingssamenwerking mee opgenomen wordt als aandachtspunt, net als gender en goed bestuur. Aids is daar zelfs een beetje een uitzondering want gender en goed bestuur kun je veel gemakkelijker in elke situatie terugvinden. Dat betekent dat we niet per definitie een externe financiering geven aan een multilaterale organisatie zoals UNAIDS.

Tussen haakjes, ik denk dat het feit dat UNAIDS door een Vlaming – de heer Peter Piot – werd geleid, mee een van de motivaties van de voorgaande regering uitmaakte.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Roegiers en ook de andere collega's die bijkomende vragen hebben gesteld: ik begrijp dat u zich wat zorgen maakt over hoe we daar verder mee omgaan. Ik kan in het algemeen zeggen dat wij het engagement dat Vlaanderen heeft genomen ten aanzien van UNAIDS blijven opnemen. Er is geen directe aanleiding om te twijfelen aan ons engagement voor de mondiale strijd tegen de pandemie hiv/aids. Het is spijtig te moeten vaststellen dat het nu een beetje bon ton is te stellen dat deze pandemie haar hoogtepunt heeft gekend en dat dit allemaal in een ander kader moet worden geplaatst. Vlaanderen deelt deze analyse niet en volhardt in zijn engagement.

Wat ligt nu aan dit engagement ten grondslag? Ik som een drietal overwegingen op.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking is hoofdzakelijk geconcentreerd in de regio van Zuidelijk Afrika. Uit de cijfers blijkt dat daar in sommige gebieden meer dan een vijfde van de bevolking is besmet door het virus. Mijnheer Verougstraete, we hebben het daarbij dan over Zuidelijk Afrika en niet enkel over Zuid-Afrika.

Vlaanderen kan bogen op een internationaal erkende meerwaarde. Mevrouw Poleyn, u wijst terecht op de onderzoekscapaciteit, het opleidingspotentieel, de aanwezigheid van de farmaceutische industrie en van middenveldorganisaties, de nabijheid van bureaus van multilaterale organisaties en van de Europese Commissie.

De Vlaamse ontwikkelingssamenwerking heeft in de strijd tegen aids in de drie partnerlanden al een belangrijk ervaringstraject doorlopen. Daarom heb ik in mei in de Vlaamse Regering nog met succes ervoor geijverd om de geïntegreerde aanpak van de Vlaamse bijdrage aan de

strijd tegen hiv/aids in het Zuiden definitief als een specifiek deelproject binnen de Vlaamse strategie voor duurzame ontwikkeling te laten opnemen. Mijnheer de voorzitter, dat gebeurde met de steun en aanmoediging van deze commissie.

Mijn administratie werd in dat kader belast met het opmaken van een strategienota. Ik hoop die tegen half 2010 aan dit parlement te kunnen voorleggen.

Wij blijven ons engagement opnemen. U vraagt wat er gaat gebeuren wanneer het afloopt. In 2006 hebben wij dat kaderakkoord met UNAIDS gesloten. Het loopt vier jaar: van 1 oktober 2006 tot 30 september 2010. U bent er dus vroeg bij om vragen te stellen. Maar het is goed dat u weet hoe we dat verder zullen aanpakken.

De uitvoering van de overeenkomst is nog in volle gang en bevindt zich nog op schema. Voor eind dit jaar zal er waarschijnlijk nog een half miljoen euro aan Genève doorgestort worden. In het voorjaar van 2010 moet de laatste 250.000 euro van het totale donorbedrag, 3 miljoen euro, volgen. Alles hangt natuurlijk af van het tijdig nakomen van rapporteringsvereisten door UNAIDS.

Mijn diensten monitoren en evalueren de uitvoering van deze kaderovereenkomst zeer nauwgezet. Daarbij hanteren ze de instrumenten die door de donoren worden gedeeld, teneinde UNAIDS ook administratieve overlast te besparen.

De Program Coordinating Board komt tweemaal per jaar samen. Vlaanderen is daar samen met Nederland, België, Luxemburg en Portugal een van de stichters. Gemeenschappelijke standpunten worden er voorbereid en verdedigd. Onze vertegenwoordiger bij de instelling van Genève coördineert deze Vlaamse inbreng met de betrokken Vlaamse departementen.

Ook naar de jaarlijkse bilaterale contactdagen tussen België en de gemeenschappen enerzijds en UNAIDS anderzijds vaardigt Vlaanderen steevast een vertegenwoordiger af.

Een cruciaal instrument van de evaluatie is de zogenaamde onafhankelijke evaluatie van UNAIDS. Deze werd eind september 2009 afgesloten. Het rapport wordt nu, net voor de bespreking op die 'board' van december 2009, vrijgegeven. Deze onafhankelijke interne evaluatie van de Vlaamse samenwerking met UNAIDS, maar ook het besef dat de strijd tegen hiv/aids in de Vlaamse partnerlanden uiterst relevant blijft, zijn de elementen die de criteria zullen vormen om na te gaan of de samenwerking met UNAIDS na september 2010 al dan niet zal worden voortgezet. Indien ja, zal worden beslist onder welke vorm dat kan geschieden.

De Vlaamse overheid schat de samenwerking met UNAIDS positief in. Maar u zult begrijpen dat we de evaluatie moeten afwachten, dat we daar niet moeten vooruitlopen. We kunnen nu niet zeggen dat die middelen op tafel worden gelegd als de samenwerking wordt voortgezet.

Ik denk dat we er alles moeten aan doen om ons engagement en onze visie in realiteit om te zetten. Dat betekent wel dat UNAIDS resultaten moet boeken en dat zorgzaam met de middelen moet worden omgesprongen. Maar nogmaals: op dit ogenblik is er geen informatie die dat laatste in vraag stelt.

U haalde terecht het regeerakkoord aan. Het blijft belangrijk dat we bijkomende multilaterale inspanningen leveren, en doorgaan met de samenwerking met UNAIDS. We zullen dat evenwel niet blindelings doen. Er zijn niet onaardige bedragen in het geding. Er zijn evaluaties en een monitoring nodig. Dat loopt allemaal vrij goed, en we zullen deze legislatuur dus op de ingeslagen weg voortgaan.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister-president, als ik er vroeg bij ben, dan is het omdat ik me steun op een beleidsbrief van minister Bourgeois, die uit 2006 dateert. Daar staan verkeerde jaartallen in. Ik verwijt u of uw voorganger dat niet, wellicht gaat het gewoon om tikfouten. Gelet op uw antwoord vind ik het wel niet erg dat ik er vroeg bij ben. U hebt

een aantal waardevolle zaken gezegd waar ik het helemaal mee eens ben. UNAIDS moet uiteraard resultaten boeken. We moeten onze eigen evaluatie afwachten. U stelde ook dat we onze engagementen in de strijd tegen hiv/aids in de wereld gestand blijven doen. Dat alles noopt me er wel toe te stellen dat we vandaag niet kunnen zeggen dat in september 2010 een verlenging van de overeenkomst een evidentie is. De redenen zijn opgesomd.

Ik durf ervoor te pleiten om de samenwerking met UNAIDS onder de voorwaarden die u zelf hebt opgesomd en waar ik het mee eens ben, voort te zetten. Ik denk immers dat UNAIDS de enige organisatie is die op een structurele wijze de wereldwijde strijd tegen hiv/aids voert. In mijn inleiding heb ik een aantal cijfers genoemd. Ik heb ze niet willen dramatiseren, maar eigenlijk zijn ze wel dramatisch. Die evaluatie moet er komen; er moeten resultaten geboekt worden. Ik vrees wel dat we UNAIDS nog niet kunnen vragen om nu al gigantische resultaten te boeken. Hiv/aids is immers geen ‘oude’ ziekte.

In uw antwoord had u het ook over de rapportering waartoe UNAIDS ten aanzien van zijn partners is gehouden. Zijn er op dat vlak problemen? Of vermeldde u dat enkel in het geheel van de vereisten waaraan UNAIDS moet voldoen? En kunt u me zeggen wanneer de Vlaamse Regering definitief zal beslissen over het al dan niet voortzetten van het engagement ten aanzien van UNAIDS? Ik pleit daar voor, maar we moeten ook het evaluatierapport afwachten. De overeenkomst loopt af in september 2010. Ik ben er geen voorstander van om pas maanden later te zeggen of we die overeenkomst verlengen of niet. Het zou van goed bestuur getuigen als we op voorhand zouden beslissen, met name nog voor de overeenkomst afloopt.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb benadrukt dat de rapportering er moet komen. Er is een evaluatie die moet worden besproken. Mijn informatie leert me dat die evaluatie niet problematisch is. In het algemeen is de evaluatie vrij positief. Ik deel uw mening dat we toch enige tijd voor september 2010 een beslissing moeten nemen, op basis van de dan beschikbare informatie.

Het probleem is ernstig. We focussen ons op zuidelijk Afrika, waar hiv/aids een ernstig probleem vormt. Die regio is uitermate geschikt om onze wereldwijd erkende knowhow aan te wenden. Vandaag is het evenwel wijs om niet op de zaken vooruit te lopen en die evaluaties af te wachten. We zullen het parlement tijdig inlichten van de genomen beslissing.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de toekenning van 300.000 euro noodhulp door de Vlaamse Regering aan het United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, in een persmededeling van de Vlaamse Regering van vrijdag 2 oktober 2009 lezen wij dat de Vlaamse Regering beslist heeft om een subsidie van 300.000 euro toe te kennen aan het United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (UNRWA), de VN-organisatie die zich bekommert om de Palestijnse vluchtelingen in het Midden-Oosten.

Ik wil u daarover enkele vragen stellen. Een: op welke basis werd deze hulp toegekend? Wat was de aanleiding? Twee: welke selectiecriteria hanteert de Vlaamse Regering bij het toekennen van dit soort eenmalige noodhulp aan een partner? Drie: welke richtlijnen hanteert de Vlaamse Regering in dit verband? Vier: welk effect heeft deze maatregel op de begroting? Vijf: hoe volgt u deze subsidie op? Hierbij denken wij vooral aan een controle op een correc-

te besteding van de financiële hulp en een evaluatie van de doelmatigheid. Het gaat immers om niet-structurele hulp, zodat er waarschijnlijk ook geen structureel overlegplatform bestaat waarin met de ontvanger wordt gecommuniceerd. Hoe wordt contact onderhouden om dit soort opvolging mogelijk te maken? Hoe voorziet u in de opvolging van gelijkaardige eenmalige subsidies voor ontwikkelingshulp en -samenwerking?

De heer Jan Roegiers: Ik sluit me graag aan bij de vraag om uitleg van de heer Hendrickx. Ik heb de gelegenheid gehad om in 2007 Gaza te mogen bezoeken, samen met de heer Verstreken. We waren er te gast bij en stonden onder bescherming van UNRWA. We hebben daar kunnen zien dat UNRWA in Gaza en de meeste gebieden van de Palestijnse Autoriteit de enige instantie is met een structuur, en waar het Palestijnse volk een beroep kan op doen. We gaan niet in detail treden over de politieke problemen van de Palestijnen, maar dit is wel de organisatie die in Gaza zorgt voor onderwijs, voedselbedeling en zelfs voor rechtstreekse tewerkstelling, want nogal wat mensen werken voor UNRWA.

De hulp die wij aan UNRWA geven, is op zijn plaats en correct. Afgelopen december en januari hebben we echter die afschuwelijke oorlog gehad en beelden gezien van Israëlische bombardementen op Gaza. Daarbij werden meer dan één keer scholen vernietigd, die door UNRWA waren gebouwd. Het Israëlische leger heeft doelbewust vernietigingen aangebracht aan installaties die door het Westen gefinancierd zijn, door u, door mij, door ons. Dit is de noodhulp en de hulp die wij onder andere aan UNRWA geven.

Mijnheer de minister-president, wordt er in de schoot van de Vlaamse Regering nagedacht of we geen schadeclaims moeten indienen ten aanzien van Israël voor het vernietigen van installaties die door ons werden gefinancierd?

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Hendrickx, vooreerst omdat ik de voorbije jaren zelf altijd deze vraag heb gesteld aan minister Bourgeois, telkens als hij het standaardbedrag van 200.000 euro noodhulp uitreikte. Ik vroeg me dan iedere keer af welk beleid we eigenlijk hebben. Waar willen we naartoe, hoe volgen we dit op, welke zijn de criteria? Minister Bourgeois kon daar nooit echt op antwoorden. Hij stelde: noodhulp is noodhulp. Ondertussen staan er afspraken in het regeerakkoord. Straks heb ik daarover trouwens nog een vraag om uitleg, ik zal daar dan verder op ingaan. Mijnheer de minister-president, ik ben in elk geval tevreden dat u geïnteresseerd bent in het ruimer kaderen van dit probleem.

Als ik me goed herinner is het niet de eerste keer dat UNRWA noodhulp ontvangt van de Vlaamse Regering. Is dat dan eigenlijk nog noodhulp? Ik verklaar me nader. Als je geregeld iets ontvangt uit een noodhulpbudget, is dat dan nog noodhulp? Er is dus wel behoefte aan een duidelijke definitie.

Mijnheer Hendrickx, ik ben ook nieuwsgierig naar uw eigen mening, want u spreekt zich niet uit. U lijkt daar eerder negatief tegenover te staan. Ik dacht dat minister Bourgeois juist een groot voorstander was van die organisatie. Maar misschien wordt dat duidelijk in de repliek.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Dit stond in het verleden al gebudgetteerd. Het gaat ook over een internationale organisatie. De impact op de begroting is waarschijnlijk nihil. Ik zie dat de minister-president bevestigend knikt. Op 7 januari van dit jaar kwam dit reeds ter sprake in een gelijkaardige actuele vraag in de plenaire vergadering. Toen was het antwoord dat er 300.000 euro zou worden vrijgemaakt ter ondersteuning van het agentschap van de Verenigde Naties dat humanitaire bijstand levert aan Palestijnse vluchtelingen. Dat was in 2006 en 2007 ook het geval. Ook toen werd er noodhulp vrijgemaakt. Misschien moet dat conceptueel-theoretisch niet meer onder de noemer noodhulp, maar anderzijds is het nog steeds een vorm van noodhulp gezien de tragedie die zich daar het afgelopen jaar heeft afgespeeld.

Mijnheer de minister-president, reeds in het verleden was er sprake van een corridor en ook tijdens de recente oorlog was er een humanitaire corridor. Komen de middelen echter wel degelijk ter plekke? Het geld dat wordt ingezameld, voedselpakketten, de hulp van ngo's en ook de hulp van de UGent aan lokale klinieken, komt dat ter plaatse? Tijdens ons bezoek aan Gaza hebben we vernomen dat heel wat materiaal in ander Palestijns gebied achterblijft en wordt geblokkeerd. Misschien moeten we dat wat beter opvolgen, zodat de Vlaamse hulp ter plekke geraakt.

We hebben hierover toenmaals een resolutie gemaakt. Onze voormalige collega, de heer De Bruyn, stond hier ook achter.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Zeker de laatste opmerking is heel pertinent omdat het geen nieuw element is. Er werd terecht verwezen naar onze ondersteuning in het verleden aan UNRWA. Het gaat hier over de Verenigde Naties, dat is niet de eerste de beste organisatie. De vraag of ons geld ter plaatse komt, is een reden om het juist aan die organisatie te geven. We hebben daar een groot vertrouwen in.

In 2005 hebben we twee verschillende bedragen gegeven voor een totaal van 350.000 euro, in 2007 en 2008 hebben we telkens 250.000 euro gegeven aan een programma voor psychosociale ondersteuning van de Palestijnse vluchtelingen.

De subsidie waartoe de Vlaamse Regering op 2 oktober heeft beslist, betreft geen eenmalige noodhulp. Ook de vorige bedragen tonen dat aan. Voor grote groepen Palestijnen die al meerdere generaties in de vluchtelingenkampen wonen in de bezette gebieden, in Jordanië of Libanon, heeft de situatie in het Midden-Oosten het karakter van een structurele humanitaire crisis. Daarom is de Vlaamse Regering afgestapt van de financiering van te veel eenmalige noodhulpinterventies ten voordele van de financiering van UNRWA, het agentschap dat onder het mandaat van de VN noodhulp en andere diensten organiseert ten behoeve van de Palestijnse bevolking. Ik heb daar dan ook het volste vertrouwen in. We zijn afgestapt van de eenmalige noodhulpinterventies omdat de humanitaire crisis structureel is.

Aanvankelijk werden vooral specifieke noodhulpinterventies of programma's van dit agentschap gefinancierd. Dit jaar werd ervoor gekozen om geen specifieke programma's te betoelagen, maar over te stappen op de 'core funding' van die organisatie. Die optie heb ik ook in de beleidsbrief Buitenlands Beleid 2009 van de vorige Vlaamse Regering opgenomen.

De keuze voor het principe van de core funding betekent precies dat niet slechts wordt geïntervenieerd telkens wanneer een crisissituatie een nieuw dieptepunt heeft bereikt. In januari 2009, toen de Gazacrisis de wereldpers haalde, werd mij vanuit dit parlement gevraagd of de Vlaamse Regering niet zou bijdragen aan de financiering van de internationale hulpverlening aan slachtoffers van het geweld. Met verwijzing naar de beleidsbeslissing om te voorzien in de structurele financiering van het agentschap heb ik toen verantwoord dat de Vlaamse Regering geen bijkomende eenmalige noodhulpinterventie in de Palestijnse gebieden zou financieren. We houden die lijn aan omdat het een structureel probleem is.

De bijdrage is een core funding en is ten laste van het begrotingsprogramma Buitenlands Beleid. Ze valt dus niet onder eenmalige noodhulp en wordt niet toegekend na toetsing aan de criteria die worden gehanteerd voor de beoordeling van de dossiers inzake eenmalige dringende noodhulp, zoals de recente natuurrampen in Indonesië of de Filippijnen. Er zijn dus geen richtlijnen omdat het geen noodhulp is. Voor deze hulp was er reeds 300.000 euro gepland bij de opmaak van de begroting van 2009. Er is dus geen verdere impact op de begroting.

De opvolging en administratieve afhandeling van deze subsidie en de controle op de aanwending van de middelen zijn voor deze subsidie niet anders dan voor andere subsidies aan multilaterale organisaties of VN-agentschappen. De uitbetaling van de subsidie zal gebeuren in

twee schijven. Na de storting van een eerste schijf van 250.000 euro zal het saldo van 50.000 euro pas worden betaald in de mate dat de afrekening dit rechtvaardigt en na indiening van de nodige verantwoordingsstukken, in dit geval minstens een financieel en algemeen jaarverslag van het agentschap.

Op de laatste vraag over de opvolging van andere eenmalige subsidies zullen we straks wellicht nog terugkomen. Het algemeen principe is verantwoording en uitbetaling in schijven.

Mijnheer Roegiers, er is niet nagedacht over en er is geen intentie om een schadeclaim in te dienen bij de staat Israël wegens vernietiging van eigendommen waartoe wij via UNRWA een bijdrage hebben geleverd. Er zijn andere instanties die zich al hebben gebogen over wat het Israëlische leger daar allemaal heeft aangericht. Mocht daar een aanleiding toe zijn, dan zou ik uw suggestie indachtig zijn, maar op dit moment wordt daar niet over gesproken.

Mevrouw Poleyn, het is duidelijk dat dit geen eenmalige noodhulp is. Straks hebt u zelf nog een vraag om uitleg, waar dit opnieuw aan bod komt.

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Mijnheer de minister-president, ik had dit antwoord ongeveer verwacht. Ik betreur dat enigszins, omdat er wel degelijk een aanleiding is om zulke zaken voor te bereiden. Het rapport van de Verenigde Naties is nu afgewerkt en ligt klaar, en het beschuldigt Israël wel degelijk van grove schendingen van mensenrechten. Dit is de tweede vraag over de Verenigde Naties of agentschappen ervan. We herkennen en erkennen de VN allemaal als een objectieve organisatie. Dit is niet zomaar een rapportje dat we naast ons kunnen neerleggen.

De heer Verstreken was erbij. Samen waren we op de luchthaven van Rafah, die volledig gesubsidieerd en gefinancierd is door Spanje en Duitsland. Het is compleet vernietigd. Waar eindigen we als we altijd maar geld pompen in een land dat die hulp nodig heeft, maar waar de zaken keer op keer weer worden vernietigd? Dan moet je op een bepaald moment die cirkel kunnen en durven doorbreken. Ik had gehoopt dat we daar minstens zouden durven over nadenken. Ik troost me met de gedachte dat ik dit hier heb kunnen zeggen, en wie weet, komt er ooit een moment dat we dat ook gaan doen.

De voorzitter: Mijn excuses aan de heer Hendrickx, die als vraagsteller eigenlijk eerst aan bod moest komen.

De heer Marc Hendrickx: Mijnheer Roegiers, u probeert er een uitgebreide discussie over de Palestijns-Joodse kwestie van te maken, met alle respect, want die zou ik ook graag voeren. Dat was echter geenszins mijn bedoeling.

Mevrouw Poleyn, u vraagt naar mijn mening ter zake. Het ging mij hier over de kwestie van de niet-structurele hulp. Ik was wat te voortvarend, dat klopt, maar het stellen van vragen over het toekennen van noodhulp is in deze moeilijke tijden wel aan de orde. Dat was de oorzaak van mijn vraag om uitleg.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Ik begrijp dat er wat smalend wordt gedaan over de opmerking van de heer Roegiers over de herstelbetaling. Ik vind dat een heel pertinente vraag en niet het minst omdat ik die zelf ooit heb opgesteld voor de Europese Commissie. Toen kreeg ik daar ook een omzeilend antwoord op, maar we zitten met een compleet hypocriete en cynische situatie, daar zijn we het over eens.

Er bestaat een mooie foto van een groep spelende kinderen op een puinhoop. Achteraan zie je dat dat puin eigenlijk de American school is, een school die wordt gesponsord door de Amerikaanse overheid, en die ongetwijfeld gebombardeerd is met een bom die Israël voor een symbolische euro heeft gekocht in de Verenigde Staten. Dat is een totaal irreële situatie. Het meest gebrekkige daaraan is dat de VN daarover uitspraken mag doen zoveel ze wil, maar

geen bevoegdheid heeft. Voor de muur geldt hetzelfde. Dat is een diepgaander debat. Ik vind het heel pertinente vragen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het statuut van het Vlaams Huis in New York

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Over het Vlaams Huis in New York is al gesproken in de ad-hoccommissie naar aanleiding van de perikelen die zich daar hebben voorgedaan. Op 2 oktober jongstleden heeft de Vlaamse Regering beslist om het Vlaams Huis in New York om te vormen tot een vertegenwoordiging van de Vlaamse Regering met een diplomatiek statuut. Men besliste ook tot opheffing van het not-for-profit Flanders House New York. Dat betekent dat er gevolgen zijn inzake de diplomatieke vertegenwoordiging.

Mijnheer de minister-president, het Vlaams Huis zoals het vandaag bestaat als not-for-profitstructuur staat inhoudelijk in voor culturele, wetenschappelijke en academische thema's. Zullen die opdrachten worden voortgezet vanuit een feitelijke Belgische ambassadepost?

Het gaat ook gepaard met een verhuis. Wat is de meerwaarde van de aparte huisvesting van de Vlaamse vertegenwoordiger, het F.I.T. en Toerisme Vlaanderen, die tot voor kort onderdak hadden bij respectievelijk de Belgische ambassade in Washington en het consulaat-generaal in New York? Is deze beslissing een voorafname op wat men van plan is in de toekomst te doen met de Vlaamse Huizen?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Mijnheer de minister-president, we zijn blij dat er nu een oplossing op tafel ligt voor het probleem met het Flanders House New York, omwille van de imago-schade die er was en niet het minst ook voor het personeel dat daar werkte in arbeidsomstandigheden die niet door de beugel konden.

Bepaalde elementen hebben u en uw regering er in het verleden toe genoopt om naar een sui-generisconstructie te gaan. Dat is sui generis vanuit ons standpunt, niet vanuit het Amerikaanse recht. Waarom is er nu op vrij korte termijn omgeschakeld naar een gewone diplomatieke vertegenwoordiging en wordt die Amerikaanse not-for-profitstructuur niet langer aangehouden? In uw antwoorden voor de ad-hoccommissie hebt u er zelf op gewezen dat daar niet de knoop kon liggen, en u verwees naar het succes van een gelijkaardige structuur in Osaka. Welke elementen waren er nu om van die sui-generisstructuur af te wijken?

Zijn de relatief ondergeschikte punten zoals de brandverzekering hiermee ook opgelost?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Tijdens de ad-hoccommissie bleek duidelijk dat niemand het belang van de Vlaamse Huizen en de Vlaamse vertegenwoordigers ter discussie stelt. Bij geen enkele partij kwam dat naar voren. Ik denk ook niet dat mevrouw De Vits dat met haar vraag in twijfel wil trekken. Ze leveren schitterend werk, overal waar we geweest zijn met de commissie Buitenlands Beleid en ook in de plaatsen die ik individueel heb bezocht. Bij één post hadden we onze bedenkingen, maar dat is intussen heel degelijk bijgestuurd.

Het gaat over het imago van Vlaanderen in het buitenland. Dat is zeker van belang in New York en heel Amerika. Met het moeizaam tot stand komen van de federale regering namen de Amerikaanse kranten enkel artikels over uit de Franstalige pers en gaven een eenzijdige berichtgeving. Het is dus belangrijk dat Vlaanderen goed vertegenwoordigd wordt.

Er is een evaluatie nodig. Mijnheer de minister-president, hoe zit het met de timing daarvan en met uw zoektocht naar de aangewezen structuur? Wanneer wordt die zaak geëvalueerd?

Ook is het belangrijk om de situatie van land tot land te bekijken. Het kan op de ene plek interessant zijn om een post te hebben in de Belgische ambassade. Dat is bijvoorbeeld in Berlijn het geval. Op andere locaties is het dan weer van belang om apart aan imagobuilding te doen.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: De heer Verstreken haalt een belangrijk punt aan, namelijk: op welke wijze komt het imago van Vlaanderen tot stand in het buitenland en bij de buitenlanders die overvloedig in Brussel verblijven? Omdat ze het Nederlands niet machtig zijn, is het grootste deel van hen aangewezen op de Engelstalige Belgische pers in Brussel, zoals The Bulletin, ofwel lezen ze de Franstalige pers. Als je je daartoe beperkt, kom je op een vrij eenzijdig beeld uit. Willen we dat imago van Vlaanderen bijstellen, dan hebben we er alle belang bij dat we, waar we dat nodig achten, zelf het heft in handen nemen.

In heel deze discussie bestaat er continu een begripsverwarring tussen het inhoudelijke en het logistieke. Hoewel we die twee duidelijk uit elkaar moeten houden. Men zegt: “Moet je overal in het buitenland Vlaamse ambassades oprichten? Werk eens eerst met de Belgische ambassades en doe geen dubbel gebruik.” Beide hebben een totaal andere finaliteit. De Belgische diplomatie heeft haar eigen finaliteit en Vlaamse vertegenwoordigers in het buitenland hebben hun finaliteit. Je zou in de toekomst ook de vraag kunnen stellen: wanneer we een Europese diplomatie hebben, iets wat er op termijn zeker komt, hebben we de Belgische dan nog nodig? Dat is net dezelfde discussie. De opdrachten zullen ook in zekere mate verschillend zijn.

Daarnaast is er het logistieke aspect. Het zou onzinnig zijn om extra kosten te maken om per se apart te zitten. Het probleem dat nu voor ons ligt, sleept al een tijd aan. We hadden een Vlaamse vertegenwoordiging met diplomatiek statuut in Washington, de hoofdstad van de VS. Die man is weggegaan. Op dat moment heeft men beslist, waarschijnlijk na advies van de administratie, om in New York een sui-generisstructuur op te richten. Nu past men de structuur in New York opnieuw in in wat we op één uitzondering na overal hebben, namelijk iemand die zich inschrijft in de reguliere structuur van de Vlaamse gemeenschapsattachés in het buitenland.

Persoonlijk vind ik dat ook de meest eenvoudige en rationele oplossing om toestanden zoals die die zich hebben voorgedaan, te vermijden. Het statuut van die mensen is klaar en duidelijk. Ze hoeven zich niet af te vragen of ze daarnaast een bedrijfje kunnen hebben en dit en dat mogen doen. Het zijn diplomaten, schluss. Ze weten perfect waar ze aan toe zijn en wij ook. Ik hoop dat meteen ook op de normale manier het sociale statuut van het lokale en het uitgezonden personeel wordt geregeld, welke nationaliteit die mensen ook hebben.

Gegeven het feit dat we er nu voor kiezen om in New York iemand te hebben met een diplomatiek statuut, op welke manier zullen we dan onze imagobuilding doen in de hoofdstad van de VS? Er is natuurlijk iets voor te zeggen om in New York een centrum te hebben. Het is een economisch en toeristisch ongelooflijk belangrijk kosmopolitisch contactpunt. Is het de bedoeling dat wie daar terechtkomt er ook op regelmatige basis voor zal zorgen dat de bekendheid, het imago en de belangen van Vlaanderen ook in Washington verdedigd worden?

De heer Karim Van Overmeire: Mijnheer de minister-president, na het debat in de ad-hoccommissie hebben wij als enige fractie een motie ingediend waarin wij hebben gezegd om van de gelegenheid gebruik te maken om ook het probleem in Washington op te lossen. De motie werd weggestemd in de plenaire. Dat zal u niet verbazen. We zijn heel blij dat u uiteindelijk het probleem van Washington toch mee oplost. Nu hebben we een relatief heldere situatie. Dat is een stap vooruit.

Dat het Vlaams Huis in New York onder Belgische diplomatieke paraplu zit, is ‘de helaasheid der dingen’. Overal waar Vlaanderen buitenshuis gaat, zitten we op dit moment onder de Belgische diplomatieke paraplu, of we hebben geen diplomatieke paraplu. Daaraan kunnen we op zich niet veel veranderen. Is het afgetoetst met de VS dat er naast het Belgische consulaat-generaal een tweede post komt onder hetzelfde statuut?

Is het goed om bij de Belgische ambassades weg te gaan? Tijdens mijn heel beperkte ervaringen met het consulaat-generaal in New York en de Belgische vertegenwoordiging in Washington heb ik niet echt veel Vlaamse reflex ontdekt. Proberen om daar apart te gaan, is in elk geval een stap vooruit.

Ik ben benieuwd naar de taakinvulling. Het Flanders House New York had essentieel een culturele opdracht. Is er een accentverschuiving naar een politieke opdracht, terwijl de politieke hoofdstad in Washington zit?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Ik hoop dat we nu een structuur hebben gevonden om Vlaanderen op de kaart te zetten en een goede werking te hebben in New York. We hebben op 2 oktober in de Vlaamse Regering een principiële beslissing getroffen.

Ik heb, zoals aangekondigd in de commissie ad hoc, alle pistes die wij konden bewandelen bekeken. De eerste piste: we gaan verder in de juridische structuur not-for-profit met een raad van bestuur die hier aanwezig is en over de oceaan heen controle moet uitoefenen en het management aansturen. Dat was een van de elementen die geleid hebben tot de situatie waarop we hebben ingegrepen.

Mijnheer Vereeck, in de raad van bestuur van Osaka zetelen ook lokale mensen. De raad van bestuur van het Vlaams Huis in New York is er een van ambtenaren. Die van Osaka is daarmee dus niet te vergelijken.

De eerste piste was dus: we zoeken een nieuwe directeur en proberen het opnieuw met de bestaande structuur. De tweede piste was analoog met Osaka: een raad van bestuur organiseren met mensen van ter plekke die dus niet over de oceaan heen hoeven te kijken. Een derde piste is principieel op 2 oktober weerhouden door de Vlaamse Regering. We hebben een openstaande vacature in Washington. De persoon heeft eerst onbetaald verlof genomen en vervolgens laten weten dat hij zijn activiteit aan de universiteit van Leuven verder zou ontwikkelen en dus de functie in Washington niet meer wenste in te vullen.

Ik heb aan de Vlaamse Regering voorgesteld om de diplomatieke vertegenwoordiging in te vullen, niet in Washington, maar in New York, en om die diplomatieke vertegenwoordiger aan het hoofd te zetten van het Vlaams Huis in New York. Dat maakt de lijn direct: de Vlaamse administratie, de Vlaamse Regering, heeft er een directe diplomatieke vertegenwoordiger.

We hebben de principiële beslissing genomen. Er werd iemand gestuurd die heel de boekhouding grondig heeft bekeken. Wij sturen nu een diplomaat om in afwachting het Vlaams Huis te leiden – die termijn loopt tot maart volgend jaar. Wij moeten natuurlijk toestemming hebben van de VS om de diplomatieke vertegenwoordiger in het Vlaams Huis in New York onder te brengen. Ook moeten er nog een aantal praktische zaken worden geregeld, zoals een aparte ingang. Ook moeten we een aantal afspraken maken met het federale niveau. Principieel is dit dus de lijn die we volgen, maar de uitvoering zal nog wel wat werk vereisen. We gaan ervan uit dat we dit in maart van volgend jaar rond hebben, maar in afwachting wordt het Vlaams Huis geleid door een diplomatieke vertegenwoordiger of toch in elk geval door iemand vanuit het Departement internationaal Vlaanderen. Dat is heel belangrijk.

U vraagt hoe het zit met de opdrachten. De structuur ‘not-for-profit’ is eraf gehaald en in maart finaliseren we. Een aantal dingen zullen moeilijker of niet verlopen zoals oorspronkelijk werd gepland, voornamelijk in de sponsoring. ‘Not-for-profit’ werd opgezet om vooral

sponsorgelden aan te trekken. Bij culturele of andere activiteiten zullen we moeten bekijken hoe we ze zullen financieren en hoe we de sponsoring, als die nodig is, zullen organiseren. Voor de rest is de bundeling van Toerisme, van F.I.T. en van het diplomatieke heel belangrijk en is er geen fundamentele herziening van de oorspronkelijke ‘mission statement’ van het Vlaams Huis nodig.

Dat veronderstelt natuurlijk wel dat we ook met de diplomatieke vertegenwoordigers, zowel in Washington als in New York, afspraken moeten maken. U herinnert zich nog wel dat de ambassadeur zich, bij de opening van het Vlaams Huis, zwaar heeft geëngageerd om, bijvoorbeeld, de dossiers van GM op te volgen. Daarover zullen nu verdere concrete afspraken moeten worden gemaakt met de federale diplomaten in Washington, maar ook in New York. We hebben het al gehad over de ‘United Nations’, en dit biedt ons mogelijkheden om dat ook nadrukkelijk in die richting aan te pakken, maar ook dat moet verder uitgeklaard en vastgelegd worden.

De principiële beslissing om die richting uit te gaan, werd vrij snel genomen. Ik dank de voorzitter en de andere oppositieleiden dat ze dit een positieve beslissing vinden, maar we zullen nog een aantal stappen moeten zetten om er definitief te geraken. Heel belangrijk is dat we de zaken op een andere manier zullen organiseren en dat we geleerd hebben uit de – spijtige – ervaringen met het Vlaams Huis in New York. Tot nu toe heeft het ons niet veel goeds opgeleverd, maar dat zal nu hopelijk allemaal wijzigen.

Mevrouw Moerman, u vroeg naar het personeel. Op 15 oktober, over twee dagen dus, zal de raad van bestuur zich buigen over de bijkomende sociale bescherming die aan de personeelsleden zal worden gegeven.

Mijnheer de voorzitter, we moeten nu de nodige stappen zetten, en eenmaal dat is gebeurd, kunnen we daar zeker over rapporteren in deze commissie of er vragen over beantwoorden.

Mevrouw De Vits, nu is het heel belangrijk dat we in de Vlaamse Regering de principiële beslissing hebben genomen om die richting uit te gaan. Intussen is er voor leiding gezorgd in New York. Er wordt onderzocht welke stappen we nu moeten zetten om te komen tot een diplomatieke vertegenwoordiger in New York die ook de leiding van het Vlaams Huis op zich neemt. Voor de rest wordt niet in principiële wijzigingen in de opdrachten voorzien. Natuurlijk moeten we afspraken maken, niet alleen met de Amerikaanse instanties, maar ook met de federale, maar ik ga ervan uit dat dit zonder veel problemen zal verlopen.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor deze goede oplossing en het vlugge optreden. Het is belangrijk dat u zegt dat de taak verder uitgevoerd kan worden, en natuurlijk zullen we de toekomstige uitwerking verder opvolgen. Het blijft natuurlijk zo dat er een belangrijke meerkost is voor huisvesting: het gaat toch om een bedrag van 548.000 euro.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Mijnheer de voorzitter, wat me verheugt, is dat, getrouw aan de belofte die de minister-president amper een maand geleden gedaan heeft in de Commissie ad hoc, vrij snel en krachtadig werd opgetreden door de Vlaamse Regering. Er is een oplossing – of toch minstens een begin van oplossing met het oog op maart 2010 – geboden aan de problematiek. Ik kijk uit naar de verdere opvolging hiervan.

Minister-president Kris Peeters: Het huren van het plateau heeft natuurlijk een bepaalde kostprijs, al is die naar New Yorkse begrippen niet exorbitant. Het is wel zo dat dit een positieve budgettaire operatie is. Er komt immers geen nieuwe directeur, we sturen een diplomaat. We vullen de functie in in New York, niet in Washington. In het groter geheel doen we dus een kleine besparing, maar ik wil die niet overdrijven. Het huurcontract is natuurlijk voor ettelijke jaren vastgelegd, en daar kan ik niet onderuit. De commissie, onder meer de heer

Verstreken, heeft onderstreept dat de aanpak van het Vlaams Huis de goede is, maar dat we ook per geval moeten bekijken hoe we alles aanpakken en dat we, net zoals hier, heel zuinig moeten omspringen met de middelen die we hebben. Dit heeft een heel lange geschiedenis gehad, daarvan zijn sommigen onder u op de hoogte. Ik hoop dat we met deze nieuwe aanpak echt een Vlaams Huis in New York hebben dat de uitstraling, het imago van Vlaanderen sterk kan verbeteren. U zult daar waarschijnlijk ook ooit allemaal toe bijdragen als u in de loop van de volgende jaren met deze commissie eventueel een bezoek brengt aan New York en aan het Vlaams Huis aldaar.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Frank Creyelman tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de handelsmissie naar Oekraïne

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, het aantrekken van buitenlandse investeringen is een exclusieve bevoegdheid van de gewesten op grond van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen van 8 augustus 1980. Buitenlandse handel werd bij de staatshervorming van 2001 nagenoeg volledig een Vlaamse bevoegdheid. Dat is niet meer dan logisch, want Vlaanderen is een exportland bij uitstek en moet op economisch vlak eigen klemtonen kunnen leggen.

De coördinerende rol van de federale overheid werd zoveel mogelijk beperkt en de coördinatie moet gebeuren tussen de gewesten onderling. In het Samenwerkingsakkoord tot oprichting van het Agentschap voor Buitenlandse Handel van 24 mei 2002 werd wel voorzien in de organisatie van gemeenschappelijke handelsmissies, gedragen door die gewestelijke bevoegde organen.

Of we dat Agentschap voor Buitenlandse Handel nu nodig hebben of niet, vormt een debat op zich. Het agentschap bestaat echter en in het kader ervan worden regelmatig handelsmissies op touw gezet, onder meer met de kroonprins, een missie die vorige week nog terecht op de korrel werd genomen door mevrouw Moerman.

Meer dan twintig Vlaamse en Waalse bedrijven trokken onlangs naar Oekraïne voor een belangrijke handelsmissie met het oog op het Europese Voetbalkampioenschap in 2012. Daarbij was iedereen aanwezig, behalve minister Van Quickenborne, federaal minister van Economische Zaken, die op het allerlaatste moment als delegatieleider vervangen werd door senator Pol Van Den Driessche. Begrijpelijkerwijze waren de Oekraïners niet opgezet met het vervangen van een minister door een gewoon senator. In diplomatieke kringen is dit een incident dat kan tellen en een dergelijke blamage wordt door geen enkele natie op prijs gesteld. We hadden bij wijze van spreken een hond met een hoed op mogen sturen, als het maar een minister-hond-met-hoed op was geweest en dat was het niet. Senator Van Den Driessche is ongetwijfeld een belangrijk en beminnelijk man, die zich ter plekke de gebruiken eigen heeft gemaakt, maar hij is geen minister. Het is volgens ingewijden enkel te danken aan het prestige van de Belgische ambassadeur in Oekraïne dat de afgelasting van de reis werd vermeden.

Wetende dat de Oekraïners op zoek zijn naar nieuwe partners en dat het contracten zou kunnen regenen, is de desinteresse van minister Van Quickenborne, zeker in crisistijden, onaanvaardbaar – zeker als men weet om welke redenen de minister thuis is gebleven.

De Belgische missie was nochtans van hoog niveau. Niet alleen Flanders Investment & Trade (FIT) en de Franstalige tegenhanger AWEX, maar ook 19 Vlaamse en vijf Franstalige bedrijven, waaronder Barco, Eternit en nog een resem aan niet onbelangrijke toekomstgerichte

kmo's, namen deel aan de handelsmissie. Dat die moet eindigen in een anticlimax, noopte me toch tot het stellen van enkele vragen.

Hebt u dit thema al aangekaart bij het Overlegcomité? Wat is de meerwaarde van een handelsmissie waarbij de politieke patronage het laat afweten en dus de goede relaties torpedeert? Welke gevolgen heeft de politieke blamage van de Oekraïense overheid voor de handelsrelaties tussen Vlaanderen en Oekraïne? Is het niet beter om voortaan dergelijke missies systematisch door een of meerdere bevoegde Vlaamse ministers te laten begeleiden?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Creyelman, ik kan vrij kort zijn.

Ik heb dit nog niet aangekaart bij het Overlegcomité, want dat vindt morgen pas plaats.

Een minister die een delegatie leidt, geeft aan de missie meestal een toegevoegde waarde. Zeker wanneer werd aangekondigd dat er een minister, wie dat ook is, bij zou zijn, is het natuurlijk niet echt bevorderlijk als men vaststelt dat het geen minister is die de missie leidt. Volgens mijn informatie had de vorige minister van Buitenlandse Zaken, Karel De Gucht, toegezegd. Door het feit dat hij in de federale regering werd vervangen, werd dit doorgegeven aan minister Van Quickenborne en die heeft het op zijn beurt doorgegeven. Ik meen dat wat hier is gebeurd, vrij uitzonderlijk is. Natuurlijk moeten we er nauwlettend over waken dat wanneer zo'n missie wordt georganiseerd en er gezegd wordt dat er een minister de missie zal leiden, dat ook gebeurt.

Dit gezegd zijnde, denk ik dat een handelsmissie ook zonder politieke patronage een meerwaarde kan hebben voor de deelnemende bedrijven. Ik heb begrepen dat bedrijven zich in concreto konden informeren over de lopende projecten in het kader van Euro 2012, het voetbalstadion en de luchthaven, dat ze contacten konden leggen met betrokken partijen, vertegenwoordigers van de stad, de provincie, de Oekraïense voetbalfederatie, het stadion enzovoort. Daarnaast vonden een dertigtal business-to-business meetings plaats tussen Vlaamse en Oekraïense bedrijven en organisaties. Er zijn dus heel wat zaken gebeurd, ook al was er geen minister aanwezig.

Ik ga ervan uit dat dit geen ernstige gevolgen heeft en dat we de nodige inspanningen doen indien dat wel het geval blijkt te zijn of indien er negatieve zaken zijn blijven hangen, en ik zeg u nogmaals dat dit niet voor herhaling vatbaar is.

U vraagt of we niet beter de bevoegde regionale ministers sturen. Deze handelsmissie was een intergewestelijke zending van FIT en AWEX in samenwerking met Agoria Belgium Sports Technology Club. Dat was zo voorbereid, ik heb u verteld dat Karel De Gucht de missie zou leiden en ik heb u uitgelegd waarom het anders gelopen is. Als dat voor Vlaanderen een belangrijke handelsmissie is, is het altijd een vraag of de bevoegde Vlaamse minister moet meegaan. We zullen de volgende jaren in deze legislatuur wel een paar keer als bevoegde minister missies begeleiden of leiden.

De voorzitter: De heer Creyelman heeft het woord.

De heer Frank Creyelman: Dank u, mijnheer de minister-president, voor uw antwoord. Ik begrijp dat dit meer een persoonlijk dan een structureel probleem was. Maar als een federaal minister de belangen van Vlaanderen schaadt, moet het Vlaams Parlement daar werk van maken.

In de rand van dit incident wil ik beklemtonen dat, als wij nog nood zouden hebben aan een federaal overkoepelend orgaan – maar u weet dat dit niet onze visie is –, dit dan ook fatsoenlijk moet werken en dat federale ministers dit niet als een soort bij-jobje mogen zien. Onze fractie vindt dat gezamenlijke handelsmissies met Wallonië weinig nut hebben voor Vlaanderen. Wij vertegenwoordigen meer dan 80 percent van de export. Het is dus eerder nuttig voor Wallonië dan voor ons. Daarom suggereren wij om die gezamenlijke aanpak via dat Agent-

schap voor Buitenlandse Handel te laten uitdoven of af te schaffen. U zet daartoe aan door, zoals ik verleden week heb gehoord, de bijdrage te verminderen. Dat is toch de bedoeling.

Mijn tweede suggestie is om de Vlaamse minister steeds mee te sturen op die buitenlandse missies, en om zo Vlaanderen extra op de kaart te zetten.

De voorzitter: Mevrouw Moerman heeft het woord.

Mevrouw Fientje Moerman: Ik zal de heer Creyelman langs Vlaamse kant voorbijsteken. Het probleem is dat er geen overkoepelende federale rol meer is. Dat is geen ideologische maar een factuele uitspraak. Die rol is afgeschaft. De eerste zin van uw vraag is de belangrijkste. Het aantrekken van buitenlandse investeerders is een exclusieve bevoegdheid van de gewesten.

Hier is iets ad hoc gebeurd. Het structurele probleem is niet ad hoc. Het ad-hocprobleem is dat de aangekondigde minister werd vervangen door een senator. Het structurele probleem is: waarom wordt een economische handelsmissie ‘overkoepeld’ door het federale niveau? Die overkoepelende rol bestaat immers niet meer. En zo komen we terug bij onze discussie van vorige week. Ik kijk inderdaad vol verwachting uit naar uw beleidsnota. Daarin kunt u daarover klaarheid scheppen. Wij moeten de leemte die is ontstaan doordat de overkoepelende functie is afgeschaft, proberen in te vullen. Er is een heel groot verschil tussen de regio’s. Wie gewestelijke bevoegdheid zegt, spreekt niet alleen over Vlaanderen maar ook over Wallonië en Brussel. Alle gewesten hebben die bevoegdheid. Het is dan wellicht niet stom om eens met de gewesten samen te zitten. FIT, AWEX en Brussel Export hebben dat al gedaan voor wat betreft de vertegenwoordiging in het buitenland.

We moeten ook op politiek niveau samen zitten. Het kan toch niet dat een federale senator moet opdraven? De logica zou dan toch zijn dat, gezien het bevoegdheidsdomein, gezien de materie, een van de gewesten in dit concrete geval de politieke rol op zich zou nemen. Maar in de toekomst moeten we er toch eens grondig over nadenken of dit nog wel nodig is en of dit in onze huidige, niet in de toekomstige maar in de bestaande, institutionele constellatie nog wel kan.

Toen ik federaal minister was van Economie en van Buitenlandse Handel, zegden er ook mensen, bedrijfsleiders, dat we naar een bepaald land moesten omdat daar belangen waren. Ik moest dan wijzen op een institutioneel probleem: de gewesten zijn hiervoor bevoegd. Je kunt nog een case maken voor zaken die bijvoorbeeld exclusief de energiebevoorrading betreffen. Dat is een federale bevoegdheid. Maar het aantrekken van buitenlandse investeringen of economische expansie is de bevoegdheid van de gewesten. U moet niet nagaan welke bevoegdheden we nog gaan vragen en krijgen en eisen, maar wel hoe we hiermee omgaan binnen de huidige constellatie. Er wordt een spanningsveld gecreëerd dat vroeger niet bestond, dat men aan het creëren is en dat een teruggang is.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Zoals mevrouw Moerman het zegt: dit kan bij de beleidsnota nog uitvoerig aan bod komen. We moeten deze belangrijke bevoegdheid, die we hebben, ook concreet invullen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over noodhulp aan Zuidoost-Azië

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Dames en heren, beste collega's, op 26 september teisterde een tropische storm de Filipijnen en nadien ook Vietnam, Laos en Cambodja. Enkele dagen later werd het westen van het Indonesische eiland Sumatra zwaar getroffen door een aardbeving. De helft van de gebouwen van de havenstad Padang, een stad van ongeveer 1 miljoen inwoners, stortte volledig of gedeeltelijk in. De hulpverlening kwam nog maar net op gang of de stad werd door een tweede, lichtere, aardbeving getroffen.

Via de pers vernamen we dat op maandag 5 oktober de Vlaamse Regering dokter Beaucourt met een team naar Indonesië stuurde om de slachtoffers van de aardbeving te helpen. Mijnheer de minister-president, u hebt dokter Beaucourt uitgewuifd. Deze missie past in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en de vzw Vlaamse Medische Interventie (V-MED), een Vlaams interventieteam van vrijwilligers voor het verlenen van dringende medische humanitaire hulp aan slachtoffers van natuurrampen of gewapende conflicten in het buitenland.

Mijnheer de minister-president, ik hoorde voor het eerst van V-MED en vond dit een goede aanleiding om hierover door te vragen. Bovendien hebben wij afgesproken in het regeerakkoord dat er wat betreft noodhulp een nieuwe doelstelling is: we gaan streven naar een betere omkadering en de creatie van een flexibel inzetbaar instrumentarium.

Welk budget is beschikbaar gesteld voor de noodhulp in de rampgebieden in Zuidoost-Azië? Is dat team door ons gestuurd? Hebben wij dat team financieel ondersteund? Is er daarnaast nog een andere financiële stroom? Komt er nog een? Mijnheer de minister-president, wil u naast de samenwerkingsovereenkomst met de vzw V-MED nog andere instrumenten inzetten? Wat is de inhoud van de betreffende samenwerkingsovereenkomst? Kunnen we dat eventueel inkijken? En los van deze specifieke situatie: hoe zult u zorgen voor een betere omkadering van de noodhulp, zoals het is aangekondigd in het regeerakkoord? U zult misschien verwijzen naar de beleidsnota. Ik wil daar zo nodig wel de discussie voeren.

Maar ik wil toch even verwijzen naar de discussie die we in deze commissie de voorbije jaren al verscheidene keren hebben gevoerd. Ik heb er naar aanleiding van de vorige vraag ook naar verwezen. Die discussie startte in het begin van de vorige legislatuur, na de tsunami in dezelfde regio. Tsunami 12-12 was dan het collectief van ngo's dat geld inzamelde. Maar daarbij rezen toch al wat vragen, zoals toen bleek tijdens een hoorzitting in deze commissie. Men had te veel geld, Artsen Zonder Grenzen wilde geen geld meer hebben. Hoe gaat de Vlaamse overheid om met die noodhulp? Wanneer geven wij geld? Geven wij het alleen aan ngo's, zoals het altijd was, of steunen we bilateraal? Steunen we overheden? Hoe volgen we dat op? Hebben we lokale partners? Op wie steunen we om die opvolging te doen? Steunen we alleen crisishulp? Of werken we ook aan de rehabilitatie en heropbouw van het land? Je kunt daar heel veel over zeggen en er een bepaalde visie over ontwikkelen. Ik hoop dat dat het resultaat zal zijn van het antwoord op deze vraag of van de discussie over de beleidsnota.

Ik grijp dit aan om te polsen waar u met betrekking tot deze problematiek staat.

Zijn er nog andere instanties of vzw's die in het kader van noodhulp een dergelijke overeenkomst afsloten met de Vlaamse Regering?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Mijnheer de minister-president: ik juich de beslissing om noodhulp naar het getroffen gebied te sturen toe. Op federaal niveau werd ook besloten om noodhulp voor Sumatra vrij te maken. Het gaat enerzijds om 300.000 euro op de budgetlijn noodhulp van ontwikkelingssamenwerking, anderzijds was er ook de beslissing om het Belgium First Aid and Support Team (B-FAST) in actie te doen treden. Op zijn budget voor operaties werd 110.000 euro vrijgemaakt voor een missie. B-FAST vertrok pas op 7 oktober, V-MED kon al op 5 oktober vertrekken.

V-MED is een vzw die werkt met vrijwilligers. U hebt snel een beslissing kunnen treffen samen met die mensen. B-FAST is een structuur die is samengesteld uit verschillende departementen op federaal niveau, waar alle beslissingen bij unanimiteit moeten worden genomen. Daardoor reageren zij trager.

Ondanks de verschillen in organisatie zou het mogelijk moeten zijn om afspraken te maken met het federale niveau, uiteraard met de bedoeling om zo efficiënt mogelijk hulp te bieden aan de slachtoffers. Zo zouden er misschien, na voorafgaand overleg, transportkosten kunnen worden gedeeld.

Mijnheer de minister-president, is er voorafgaand overleg geweest tussen u en uw federale collega? Zult u daar in de toekomst oren naar hebben?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, het is heel belangrijk dat we, als er natuur- of andere rampen zijn, ook in Vlaanderen zeer efficiënt en met zo weinig mogelijk kosten onze knowhow inzetten. We hebben heel wat knowhow. Dokter Beaucourt is heel gedreven, heel bekend en heel competent, zeker als het om medische interventies gaat. Tijdens de vorige legislatuur is hij mij komen opzoeken. Hij zei toen dat hij met vertegenwoordigers van een aantal ziekenhuizen de koppen bij elkaar had gestoken en een vzw wilde oprichten, Vlaamse Medische Interventie (V-MED). Hij vroeg toen of de Vlaamse Regering dat kon ondersteunen en of we een samenwerkingsovereenkomst konden afsluiten. Als er vanuit die vzw of vanuit de Vlaamse Regering een vraag zou komen om te interveniëren, zouden er dan geen afspraken kunnen worden gemaakt, ook met betrekking tot het tussenkomen in de kosten?

Er zijn nu acht dokters en paramedici weg. Zij nemen onbetaald verlof. Hun verblijf- en reiskosten worden door ons gedekt. Het is de eerste keer dat dit zo gebeurt. Evaluaties zullen moeten uitwijzen of we daarmee kunnen voortgaan.

U haalt terecht aan dat de snelheid belangrijk is. Wanneer mensen bedolven liggen onder gebouwen, is er geen tijd voor zware discussies. Dan moet er zeer snel gehandeld worden. Dat is hier gelukkig gebeurd. Dokter Beaucourt heeft met de Indonesische autoriteiten contact gehad en is vrij snel kunnen vertrekken.

Ik betreur het een beetje dat B-FAST nadien is vertrokken en dat er een aantal uitspraken werden gedaan. Ik heb begrepen dat de heer Flahaut iets heeft gezegd over het feit dat men later vertrok.

Ik begrijp uw opmerking en uw suggestie om te streven naar een maximale synergie en om afspraken te maken. In de toekomst zal dat ook mijn betrachting zijn. Maar we moeten er rekening mee houden dat het snel moet gaan en dat wij met V-MED vooral op het medische werken. Wij hebben geen andere pretenties of bedoelingen dan zeer snel een medisch team ter plaatse te brengen om urgentiegeneeskunde toe te passen en te helpen. Hetzij op vraag van het land zelf hetzij omdat internationale organisaties ons dat vragen.

Dat is nu voor de eerste keer onder die koepel gebeurd. We moeten dat verder finaliseren. Er zijn nog discussies met een aantal ziekenhuizen die willen meedoen. Dat is een open formule, waaraan de nodige ondersteuning wordt gegeven. Voor de oprichting en het kader had de vorige Vlaamse Regering 80.000 euro over. Dat is de afspraak. En we betalen elke keer mee voor bepaalde kosten.

Mevrouw Poleyn, wanneer alles gefinaliseerd is, kunnen al die documenten natuurlijk hier aan bod komen.

Zoals we ook in andere situaties doen, reageren we op de aanvraag van het Rode Kruis of andere instellingen tot het verkrijgen van noodsubsidies. Het Rode Kruis richtte een verzoek dat op 2 oktober is binnengekomen. Er zijn ook verzoeken binnengekomen voor interventies in de Filippijnen, waar een tyfoon heeft toegeslagen.

Het Vlaams Medisch Interventieteam is een nieuw initiatief voor medische ondersteuning, wat niet betekent dat het Rode Kruis en andere instellingen die al in het verleden bijdragen voor noodhulp hebben gekregen, in de toekomst geen steun meer zouden krijgen voor andere aspecten van de hulpverlening, zoals de verdeling van voedsel en geneesmiddelen.

Ik denk dat het wijs is om de debatten voort te zetten als we over de beleidsnota discussiëren.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik ben blij dat er wat duidelijkheid is gekomen. Ik vind het zeer positief dat dit initiatief er is gekomen en dat de Vlaamse Regering en wellicht ook het parlement dit steunen. Tot vandaag kenden we enkel de rechtstreekse subsidiëring van de vier traditionele noodhulporganisaties. Nu is er een bijkomend instrument om iets te ondernemen. Ik kijk uit naar het debat dat we naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota hierover nog zullen voeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■